

آثار و برکات ماه رمضان

همانطور که از اسم این ماه پیداست، از مهمترین برکات ماه رمضان، سوزاندن و بخشیده شدن گناهان است. زیرا «رمضان» در لغت از «رمضاء» به معنای شدت حرارت گرفته شده و به معنای سوزانیدن می‌باشد [1]. چون در این ماه گناهان انسان بخشیده می‌شود. رمضان ماه رحمت الهی دارای آثار و برکاتی است چه برای روزه داران حقیقی و چه برای کسانی که به علت عذر از روزه گرفتن معافند. از دیگر برکات ماه رمضان می‌توان به آمرزش الهی، رهایی از آتش جهنم، فراوانی رزق، افزایش پاداش عمل، باز شدن درهای رحمت، بسته شدن درهای جهنم، بهشتی شدن، نظر رحمت خدا بر روزه دار و ... اشاره کرد. برکات ماه رمضان فراوان است و ما به قدر توان در این مقاله برخی از این برکات را مرور می‌کنیم.

از برکات ماه رمضان، در غل و زنجیر بودن شیاطین

از برکات ماه رمضان در زنجیر بودن شیاطین است. به این معنا که در ماه رمضان خوابیدن، بیدار بودن و سکوت انسان عبادت است و بیش از هر زمان دیگر روزه دار متوجه مستحبات و واجبات است. وقتی در هر حالی در حال عبادت هستیم شیطان راه نفوذ و تسلطی بر ما ندارد، یعنی دست شیطان بسته می‌شود.

خداوند هر مانع و مزاحمی را از این ضیافت دور کرده؛ چون تنها ما نیستیم که برای رسیدن به هر چیزی باید از راه آن وارد شویم، شیطان نیز برای ورود به قلب ما نیاز به راه و منفذی دارد. در واقع نفس ما و میل و خواهش‌هایمان، درهای ورودی شیطان‌اند.

خداوند با مهار حیوانیت ما راه ورود شیطان را می‌بندد. مهار حیوانیت با توفیق روزه‌داری برای همه اتفاق نمی‌افتد، بلکه این موهبت تنها نصیب کسانی می‌شود که نه تنها شکمشان روزه است، بلکه حواس پنج‌گانه‌شان نیز روزه‌دار است. فکر و خیالشان هم در روزه به سر می‌برد. شیطان که همیشه از امیال ما برای منحرف کردنمان استفاده می‌کرد، اکنون به هر کجا که دست می‌اندازد، دستاویزی نمی‌یابد. نه می‌تواند ما را با خوردنی‌ها تحریک کند و نه با نوشیدنی‌ها. نه از چشم ما راه ورود دارد و نه از گوشمان. نه می‌تواند زبانمان را تحریک کند و نه فکر و خیالمان را. شیطان روی کسی که نمی‌خواهد خود را آلوده کند، فکرش را متوجه خدا کرده و تمایلی به بردن آن به سمت گناه و زشتی ندارد، تسلطی نخواهد داشت و قطعاً در چنین شرایطی خود را شکست خورده و در غل و زنجیر خواهد دید.

حتماً تا به حال متوجه احساس متفاوت خود در ماه رمضان شده‌ایم؛ دلی که زودتر نرم می‌شود، با کوچکترین تلنگری به یاد خدا می‌افتد، زودتر می‌بخشد، راحت‌تر رها می‌کند، به معنویت کشش بیشتری دارد، مدام به دنبال بهانه‌ای می‌گردد که دست نیازمندی را بگیرد و یا واسطه‌ای برای رساندن خیر شود. همه این خیرات و برکات خاصیت رفاقت با ماهی است که راه‌های احسان را برای ما هموار می‌کند [۲].

محدودیت شرایط گناه از دیگر برکات ماه رمضان

برای انجام هر کاری ابتدا باید لوازم و شرایط آن را فراهم کرد، حتی انجام گناه هم از این قاعده مستثنی نیست. در ماه رمضان با محدود شدن ورودی‌های نفس، امکان فراهم کردن لوازم و شرایط گناه به حداقل خود می‌رسد و در نتیجه امکان ارتکاب گناهان بسیار کم می‌شود. خدایی که این میهمانی را تنها برای «خود» انسان ترتیب داده، راه ورود امیال حیوانی ما را به این میهمانی بسته است. تنها آمدن، شرط حضور در این ضیافت است. بُعد انسانی و «خود» الهی ما تنها میهمان این میهمانی است و میزبان، لوازم و سروسازات این ضیافت را باب میل این بخش از وجود ما فراهم کرده است. خیال و وهم و حواس پنجگانه به این ضیافت راهی ندارند. هر آنچه که قلب را سنگین می‌کند، به این بزم دعوت نیست؛ زیرا قرار بر این است که با شرکت در این میهمانی و استفاده از آن تا خود خدا بالا برویم و رشد کنیم.

آزادی از جهنم، یکی دیگر از برکات ماه رمضان

از برکات ماه رمضان رهایی از آتش جهنم است. آتشی که بر اثر ارتکاب گناهان روشن شده است. گناهان صورت دنیایی عذاب الهی هستند. خیلی وقت‌ها آرزو می‌کنیم که کاش می‌توانستیم به عقب برگردیم به زمانی که آن گناهان را انجام نداده بودیم. در ماه مبارک رمضان این احساس بیشتر به سراغمان می‌آید. حسرت از دقایق از دست رفته، گناهانی که مرتکب شده‌ایم و کدورت اعمالمان قلبمان را می‌فشارد؛ زیرا روحمان تمیزتر شده و لکه‌ها بر آن مشخص‌ترند. در ماه رمضان همه این گناهان سوزانده شده و ما از جهنم آنها آزاد می‌شویم.

ما خدای کریمی داریم. خدایی که مبدل و تبدیل‌کننده بدی‌ها به خوبی‌هاست و به ما حسن‌ظن را آموخته است. مهربانی که همیشه می‌توان روی کمکش حساب کرد. همین خدای کریم این میهمانی عظیم را تنها به افتخار ما ترتیب داده است. هیچ میزبانی دوست ندارد که میهمانانش با ناراحتی ضیافتش را ترک کنند. خدا نیز به حرمت این ماه، ما بندگانش را از آتش جهنم و سنگینی باری که خود را به آن گرفتار کرده‌ایم، آزاد می‌کند.

سنخیت با خدا؛ کمال سعادت انسان

ما در زمان روزه شبیه‌ترین حالت به خدا، اولیای خدا و فرشتگان را داریم. چون حیوانیت بر وجودمان غالب نیست. وقتی حیوانیت تعطیل شد، بُعد الهی ما رشد کرده و با فرمانروایی بعد الهی در وجود ما، شباهت و سنخیتمان به خدا و اهل آسمان بیشتر می‌شود. این همان لحظه خوشبختی و سعادت انسان است؛ زیرا انسان به میزان شباهتش به خدا اهل رستگاری و نجات است و ماه رمضان ماه تمرین این شباهت است.

ما در این مقاله به توضیح برخی از آثار و برکات ماه رمضان پرداختیم. گفتیم که در این ماه با محدود شدن وهم و خیال و حواس پنج‌گانه میزان گناهان ما کاهش می‌یابد. و از آن‌جا که حیوانیت ما مهار شده، شیطان دستاویزی برای نفوذ در ما پیدا نمی‌کند. کاهش گناهان و غلبه بُعد الهی بر حیوانیت، سنخیت ما را با خدا بیشتر کرده و راه‌های احسان و محبت را برایمان هموارتر می‌کند.

شما آثار روزه و حضور در میهمانی خدا را بر وجود خود چگونه احساس می‌کنید؟ برای ما بنویسید.

